

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบล เขาบายศรี อำเภอนาทม จังหวัดน่าน คณะผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับ ปลูกฝังการจัดทำบัญชีครัวเรือนแก่ประชาชน โดยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการและ งานวิจัย รวมทั้งบทความต่าง ๆ โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- 2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 2.2 ข้อมูลเทศบาลตำบลเขาบายศรี
- 2.3 บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2.1.1 ประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ภักตรา เรื่องสิทธิสัญญา. (2555 : 27) ระบุว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนจะทำให้ทราบยอด คงเหลือของเงินที่เป็นปัจจุบัน ทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ยังคงเหลืออยู่ได้อย่างรอบคอบ ระมัดระวัง และมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้ไม่ใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ สามารถควบคุมพฤติกรรมการใช้ จ่ายของตนได้ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง มีเงินออมเพิ่มขึ้น และทำให้มีหนี้สินลดลง

2.1.2 การจัดทำบัญชีครัวเรือน

การจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถทำได้ด้วยตนเอง โดยสามารถประยุกต์ แบบฟอร์มให้เหมาะสมกับการใช้งานของแต่ละบุคคล อ้างถึงบทความ “บัญชีครัวเรือน” เรื่องใกล้ตัวที่ ถูกมองข้าม โดยภักตรา เรื่องสิทธิสัญญา. (2555 : 25-26) ที่ระบุว่าในเบื้องต้นแบบฟอร์มซึ่งทุกคน สามารถจัดทำขึ้นเองได้ง่าย ๆ ในสมุดหรือกระดาษที่เหลือใช้ แสดงได้ตามตารางที่ 2.1

วันที่	รายการ	รับ	จ่าย	คงเหลือ	หมายเหตุ
	ยอดคงเหลือยกมา				
	รวม รับ จ่าย และยอดคงเหลือยกไป				

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างแบบฟอร์มบัญชีครัวเรือน (บัญชีรายรับและรายจ่าย)

วิธีการบันทึกบัญชีครัวเรือน

1. ช่อง “วันที่” ใช้บันทึก วันที่ เดือน และปี พ.ศ. ที่เกิดรายการรับเงินหรือจ่ายเงินจริง แต่หากจำวันที่เกิดรายการไม่ได้ ให้ใช้วันที่ทำการบันทึกบัญชีแทน
2. ช่อง “รายการ” ใช้บันทึกคำอธิบายหรือรายละเอียดของการรับเงินหรือจ่ายเงิน การรับเงิน เช่น รับเงินเดือน รับค่าล่วงเวลา การจ่ายเงิน เช่น ค่าอาหาร ค่าระหนี้เงินกู้ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าเรียนพิเศษลูก เป็นต้น
3. ช่อง “รับ” ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่ได้รับเข้ามาทุกรายการ ไม่ว่าจะป็นรายรับจากอาชีพหลักหรือรายได้อื่น ๆ
4. ช่อง “จ่าย” ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่จ่ายออกไปทุกรายการ ไม่ว่าจะจ่ายออกไปในเรื่องใดก็ตาม
5. ช่อง “คงเหลือ” ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” คงเหลือ หลังจากได้รับเข้ามาหรือจ่ายออกไป ควรคำนวณทุกครั้งที่มีการบันทึกบัญชีการรับเข้าหรือจ่ายออก เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจุบันมีจำนวนเงินคงเหลืออยู่เท่าใด โดยตั้งต้นด้วยจำนวนเงินคงเหลือล่าสุด นำรายการรับมาบวกเข้า และนำรายการจ่ายมาหักออก จะได้ยอดคงเหลือปัจจุบัน เพื่อสามารถวางแผนการใช้จ่ายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ช่อง “หมายเหตุ” ใช้บันทึกรายละเอียด ที่ต้องการบันทึกเพิ่มเติมจากช่องรายการ

2.2 ข้อมูลเทศบาลตำบลเขาบายศรี

2.2.1 ประวัติเทศบาลโดยย่อ

เทศบาลตำบลเขาบายศรี เดิมมีฐานะเป็นสภาตำบลชื่อว่า “สภาตำบลเขาบายศรี” อยู่ในเขตตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ต่อมาได้รับการเปลี่ยนแปลงยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเขาบายศรีโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 และต่อมาได้ประกาศจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลเขาบายศรี มีผลตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2551 เป็นต้นมา

2.2.2 ประวัติความเป็นมาของ “เขาบายศรี”

ครั้งหนึ่งนานมาแล้วภูเขาลูก นี้ยังไม่มีชื่อเรียก ชาวบ้านที่มาตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียงรุ่งแรก ๆ ยังมีไม่กี่หลังคาเรือน พลเมืองน้อย ที่รกร้างว่างเปล่ามีมาก วันขึ้น 15 ค่ำ เวลากลางคืนมักได้ยินเสียงคล้ายเสียงดนตรีลอยมาจากภูเขาลูกนี้ ชาวบ้านก็มีความเกรงกลัวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ บ้างก็ว่าเป็นภูตผีปีศาจมาหลอกหลอนวิพากษ์วิจารณ์กันไปต่าง ๆ

จนคืนหนึ่งเทพยดาที่สิงสถิตอยู่บนภูเขาลูกนี้ก็มาเข้าฝันชาวบ้านคนหนึ่ง สมมติชื่อว่านางพลอย ซึ่งต้องการทำบุญถวายอาหารแก่พระพุทธรูปแต่ขาดถ้วยชามที่สวยงาม เป็นเทพสังหรณ์ว่าให้ไปที่ภูเขาลูกนี้ จุดธูปอธิษฐานที่หน้าปากถ้ำ เพื่อขอยืมถ้วยชามที่สวยงามจากเทพยดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ ปากถ้ำก็จะเปิดออก เมื่อเสร็จงานแล้วก็จงเอาถ้วยชามมาคืนที่เดิมนางพลอยก็ปฏิบัติตามในฝัน ซึ่งได้ผลเป็นไปตามความฝันทุกประการ ส่วนเพื่อนบ้านชื่อนางฟักเห็นถ้วยชามที่สวยงามและรู้วิธีขอยืมจากปากของนาง พลอยก็มีความโลภอยากได้บ้าง จึงไปที่ภูเขาจุดธูปอธิษฐานขอยืมถ้วยชาม ทันใดปากถ้ำก็เปิดออก ก็มีถ้วยชามสวย ๆ งาม ๆ เต็มไปหมด นางฟักก็ตื่นตื่นและขนถ้วยชามออกจากถ้ำเต็มที เอาไปบ้านและไม่ต้องการจะส่งคืน พอถึงคืนเดือนเพ็ญ 15 ค่ำ เสียงดนตรีจากภูเขาลูกนี้ก็ดังขึ้นอีก เป็นเสียงดนตรี ที่มีความไพเราะเพราะพริ้งสำหรับคนอื่น ๆ แต่กับนางฟักและครอบครัวแล้วก็ เป็นเสียงดนตรีที่รบกวนโสตประสาทเป็นอันมาก คล้าย ๆ กับเจ้าของถ้วยชามในถ้ำบนภูเขา กำลังเรียกร้องให้เอาของไปคืน จิตใจของนางฟักมีแต่ความรุ่มร้อน กระทบกระวายหาความสงบมิได้

จึงปรึกษากันภายในครอบครัวว่าจะต้องเอาของไปคืนและขอสมาลาโทษต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เจ้าป่าเจ้าเขาเจ้าของถ้วยชามนั้น พอสิ้นเสียงปรึกษาหารือกันแล้ว เสียงดนตรีที่รบกวนก็หยุดเจียบลง ทุกคนขนลุกเกรียวด้วยความหวาดกลัว วันรุ่งขึ้นนางฟักและลูกหลานก็ช่วยกันทำบายศรีใบตองสด บรรจุข้าวสุก ไข่ต้มและเครื่องเซ่นบูชาอื่น ๆ เก็บถ้วยชามสวยงามที่ยืมมา พวกกันไปที่ปากถ้ำบนภูเขาพอลงบายศรีลงแล้วก็จุดธูปอธิษฐานขอสมาลาโทษต่าง ๆ พร้อมกับขอสำนึกผิด และขอคืนถ้วยชามที่ขอยืมไปนำมาคืน ปากถ้ำก็เปิดออก นางฟักและลูกหลานก็นำถ้วยชามต่าง ๆ เข้าไปเก็บคืนเข้าที่เดิมพวกกันกลับมาที่อยู่อาศัยต่อไปยังมีชาวบ้านคนอื่นรู้จักตีศัพท์เรื่องนี้ก็พากันจุดธูปอธิษฐานขอยืมถ้วยชามบ้าง แต่ประตูก็ไม่เปิดออกมาอีกเลยเห็นแต่บายศรีนั้นตั้งเด่นอยู่

จึงพากันเรียกภูเขาลูกนี้ว่า “เขาบายศรี” กันต่อ ๆ มา ภายหลังจากมีผู้คนเพิ่มขึ้นก็เรียก “บ้านเขาบายศรี” เมื่อชาวบ้านช่วยกันสร้างวัดประจำหมู่บ้านก็ตั้งชื่อว่า “วัดเขาบายศรี” เมื่อพลเมืองเพิ่มมากขึ้นแบ่งแยกเป็นตำบลเพื่อสะดวกในการปกครองจึงเรียกชื่อว่า “ตำบลเขาบายศรี” (<http://www.khaobaisri.go.th>)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.2.3 โครงสร้างองค์กร

ผู้บริหาร

นายสมบุรณ์ มณีกร
นายกเทศมนตรี

นายสมบุรณ์ มณีกร
นายกเทศมนตรีตำบลเขาบายศรี

นายสมศักดิ์ พานิช้อตรา
รองนายกเทศมนตรี

นายสมศักดิ์ กมลจุ่ม
ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี

นายสัมฤทธิ์ ประสงค์ดี
รองนายกเทศมนตรี

นายอีระ เข่าจारी
เลขานุการนายกเทศมนตรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สภาเทศบาลตำบลเขาบายศรี

นายบัญชา โพธิ์หัง
ประธานสภา

นายสมยศ ครุบัติ
รองประธานสภา

นายสุภชัย นรากร
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 1

นายสุรวิษ พุ่มแก้ว
สมาชิกสภาเทศบาลเขต

นายปรัชญา บุญแต่ง
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 1

นายสัมพันธ์ ทรัพย์ดี
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 1

นายเทวินทร์ ศิริไสยาสน์
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 1

นายวิษณุเทพ แสงระยับ
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 2

นายทองดี อิ่มกมล
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 2

นายเอนก จันทร์บุญเรือง
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 2

2

นายเชาวฤทธิ์ เชื้อสาย
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 2

นายมนัส ธรรมลิขิต
สมาชิกสภาเทศบาลเขต 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นายพริตต์น์ สุวรรณโชติ
ปลัดเทศบาลตำบลเขาบายศรี

สำนักปลัด

มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาลตำบลและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ ของส่วนราชการใดในเทศบาลตำบล โดยเฉพาะ งานธุรการ งานสารบรรณการจัดทำทะเบียนสมาชิกสภา เทศบาลตำบลคณะกรรมการบริหารฯ งานพิมพ์ติด งานอินเทอร์เน็ตตำบล งานการเจ้าหน้าที่ งานการประชุม งานการซื้อบังคับตำบล งานนิติการ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานการจัดทำข้อบังคับงบประมาณประจำปีงานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานสวัสดิการสังคม งานพัฒนาชุมชน งานจัดระเบียบชุมชน งานสังคมสงเคราะห์ งานส่งเสริมอาชีพและข้อมูลแรงงาน งานพัฒนาสตรีและเยาวชน งานสนับสนุนกิจกรรมของ เด็กและสตรี งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมายรวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของ ส่วนราชการในเทศบาลตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการราชการ ของ เทศบาลตำบล มีหน้าที่และความรับผิดชอบในงานดังต่อไปนี้

- 1.งานธุรการ
- 2.งานการเจ้าหน้าที่
- 3.งานนิติการ
- 4.งานแผนและงบประมาณ
- 5.งานทะเบียนราษฎร
- 6.งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 7.งานสวัสดิการสังคม
- 8.งานส่งเสริมการเกษตร

9.งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

10.งานกิจการสภา

และงานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมายพร้อมบริการประชาชน
ติดต่อ-สอบถาม ร้องเรียน ร้องทุกข์ ขอรับความช่วยเหลือ และบริการต่างๆ

กองการศึกษา

มีหน้าที่รับผิดชอบ งานบริหารวิชาการศึกษา งานเทคโนโลยีทางการศึกษา งานจัดการศึกษางานทดสอบ และประเมินผล งานบริการและบำรุงสถานศึกษา งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก งานกิจการเด็กและเยาวชน งานกีฬาและสันติภาพ การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของประชาชน การสนับสนุนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และทรัพย์สินต่างๆเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาจัดสถานที่เพื่อการศึกษส่งเสริมทำนุบำรุงรักษาไว้ซึ่งศิลปะประเพณี ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีท้องถิ่น วัฒนธรรมด้านภาษา การดำเนินชีวิตส่งเสริมสนับสนุนการเล่นกีฬา การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

กองคลัง

มีหน้าที่ควบคุม ดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี การจ่ายเงิน รับเงิน การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทาง การเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา เกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย วัสดุ เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ งานฐานะการคลัง การเงิน การจัดทำงบประมาณประจำปี งานพัสดุ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำทะเบียนพัสดุ การจำหน่ายพัสดุ การรับจ่ายพัสดุและเก็บรักษาพัสดุ งานจัดเก็บและพัฒนารายได้ การวางแผนจัดเก็บรายได้ การชำระภาษีอากร การประเมินภาษีต่างๆ งานผลประโยชน์และทะเบียนทรัพย์สิน หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

กองช่าง

มีหน้าที่ควบคุมดูแล และรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจออกแบบ การจัดทำข้อมูลด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพของวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้าง งานการควบคุมอาคารตามระเบียบ กฎหมาย งานสาธารณูปโภค การวางแผนโครงการและควบคุมการก่อสร้างอาคาร ถนน สะพาน เขื่อน ทางเท้า การประมาณราคาสวนสาธารณะงานควบคุมดูแลรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การดูแลรักษาต้นไม้ พันธุ์ไม้ต่างๆ งานประดับตกแต่งอาคารสถานที่ หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

หน่วยตรวจสอบภายใน

หน่วยงานที่ตรวจสอบเกี่ยวกับงบประมาณ การใช้จ่ายเงิน และการเบิกงบประมาณเกี่ยวกับเทศบาลโดยตรง

2.2.4 วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และยุทธศาสตร์การพัฒนา

วิสัยทัศน์ (Vision) เทศบาลตำบลเขาบายศรี

“เขาบายศรีแข็งแรง แหล่งผลไม่ปลอดสารเคมี อยู่บนวิถีแห่งความพอเพียง”

พันธกิจ (Mission)

1. ก่อสร้างเส้นทางคมนาคม และระบบสาธารณูปโภค ที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน
2. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการศึกษา พร้อมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการสังคมสงเคราะห์ ด้านสาธารณสุข สุขภาพอนามัย การกีฬาและนันทนาการ สร้างชุมชนให้เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมป้องกันปัญหายาเสพติดและอบายมุข
4. ปรับปรุงโครงสร้าง และกระบวนการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่าผลผลิตของเกษตรกร ให้สามารถแข่งขันได้ เพิ่มทักษะการประกอบอาชีพ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
5. สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากรทางธรรมชาติ และส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

1. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 - 1.1 ปรับปรุงพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบประปา
 - 1.2 ปรับปรุงและพัฒนาเส้นทางคมนาคม
 - 1.3 ปรับปรุงและพัฒนาระบบไฟฟ้าและความปลอดภัยทางถนน

2. ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.1 ส่งเสริมการศึกษา
- 2.2 ส่งเสริมการศาสนา อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ยุทธศาสตร์ด้านสังคม
- 3.1 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- 3.2 ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ
- 3.3 พัฒนาการสาธารณสุข สุขภาพอนามัย
- 3.4 ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 3.5 ส่งเสริมและพัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
4. ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ
- 4.1 ส่งเสริมอาชีพและเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
- 4.2 ส่งเสริมการผลิตการจำหน่ายและแปรรูปผลผลิต
- 4.3 ส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- 4.4 ส่งเสริมและพัฒนากาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
5. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.1 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.2 การบริหารจัดการขยะมูลฝอย
6. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี
- 6.1 ส่งเสริมและพัฒนาความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพของชุมชน
- 6.2 พัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานเทศบาล

2.2.5 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบลเขาบายศรี

เทศบาลตำบลเขาบายศรี มีเนื้อที่โดยประมาณ 62.30 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 38,938 ไร่ แบ่งการปกครองเป็น 12 หมู่บ้านได้แก่

- จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรี เต็มทั้งหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 3 , 4 ,5 บ้านเขาบายศรี, หมู่ 9 บ้านคลองกะพง, หมู่ 10 บ้านยางระหง, หมู่ 11 บ้านมาบโอน และหมู่ที่ 12 บ้านเขาสุกิม

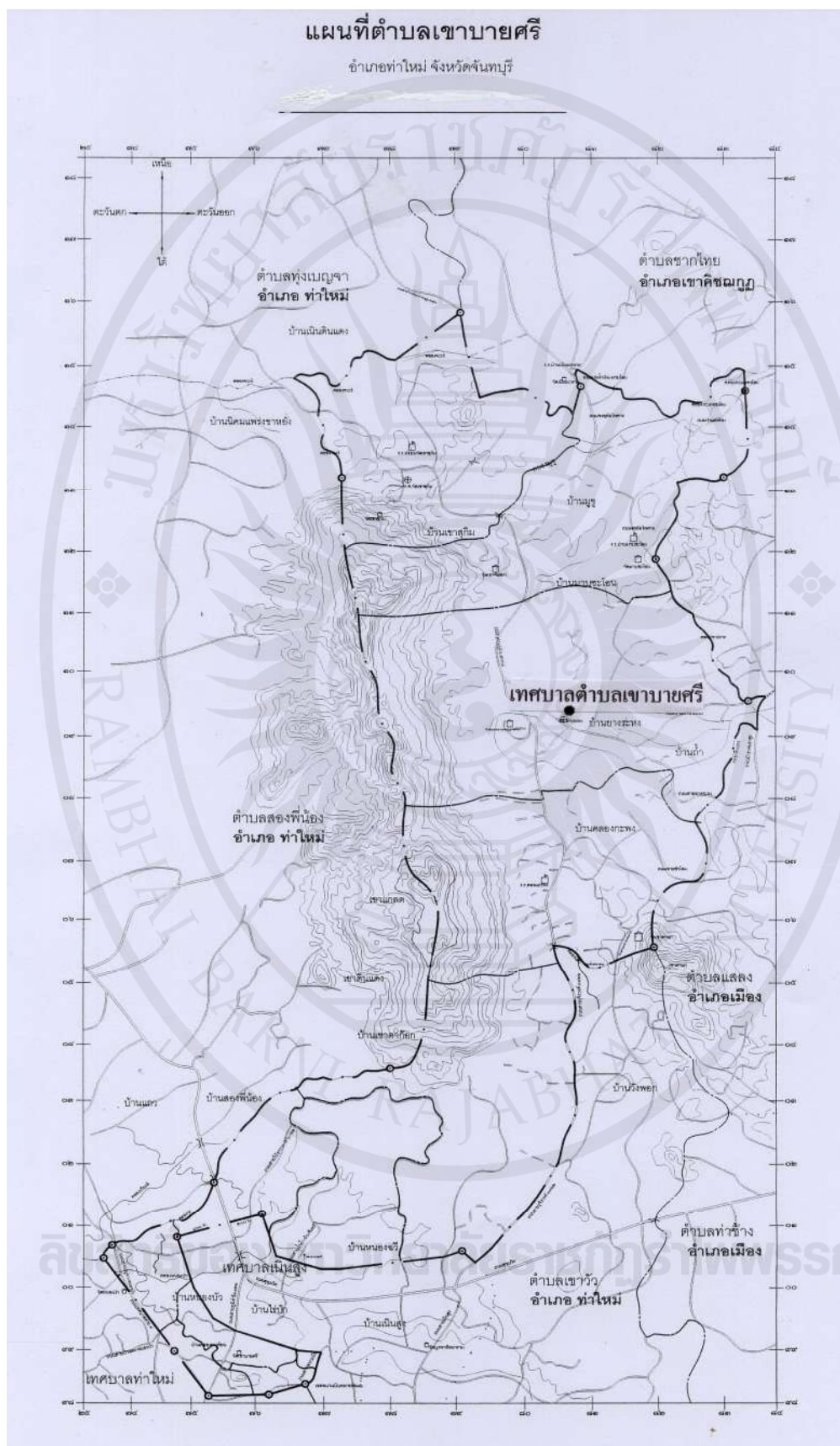
- จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเขาบายศรีบางส่วน 5 หมู่ ได้แก่ หมู่ที่ 1บ้านโป่งกว้าง, หมู่ 2 บ้านไร่ป่า , หมู่ 6 ,7 บ้านหนองฉวี,หมู่ 8 บ้านหนองบัว มีจำนวนประชากรทั้งหมดจำนวน 6,056 คนแยกเป็นชาย 2,958 คน หญิง 3,098 คน มีครัวเรือนทั้งหมด 2,193 ครัวเรือน ความหนาแน่นเฉลี่ย 97 คนต่อตารางกิโลเมตร ประชากรร้อยละ 70 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำสวนผลไม้)

มีโรงเรียน 4 แห่ง แบ่งออกเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง ประถมศึกษา 3 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน 2 แห่ง โรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียง จำนวน 1 แห่ง

มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน

2.2.6 แผนที่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วาริพิน มงคลสมัย (2552) ได้ศึกษา “การจัดการความรู้ทางบัญชีตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง” ผลการศึกษาพบว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนทำให้ชุมชนลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและมีเงินออมมากขึ้น

ชนิตา โชติเสถียรกุล (2551) ได้ศึกษา “การศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ปกครองนักศึกษาสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีภาคพายัพเชียงใหม่” พบว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีประโยชน์สูงสุดในด้านที่ทำให้ ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และมีเงินออมเพิ่มขึ้น

ไชยา ทองด้อย. (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในด้านการเพิ่มศักยภาพ ด้านการปฏิรูปการศึกษา ด้านการสร้างปัญญา และด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ศุภโชค ก้าวทอง และสมบุญ เจริญจิระตระกูล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง “การประเมินผลการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนเพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรในเขตตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา” พบว่า หลังการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น มีค่าใช้จ่ายลดลง มีหนี้สินลดลง และมีเงินออมเพิ่มขึ้น ผู้จัดบันทึกสามารถนำข้อมูลที่จัดบันทึกมาบริหารจัดการในการควบคุมพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนได้

สุนีย์ ตฤณขจี และ นิยะดา วิเศษบริสุทธิ์ (2551) ศึกษาการรับรู้และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในอำเภอพระนครศรีอยุธยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ปัจจัยด้านการจัดการทางการเงินโดยให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อย คือ การได้เรียนรู้ การบริหารและวางแผนการใช้จ่ายเงินมากที่สุด และปัจจัยด้านครอบครัว โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อย คือ การเห็นคุณค่าของเงินมากขึ้น รองลงมาเป็นปัจจัยด้านชุมชน โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อย คือ ความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชน และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจจัดทำบัญชีครัวเรือนทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันตาม เพศ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน แต่แตกต่างกันตามอายุ อาชีพ และระดับการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ

0.05 นอกจากนี้ในส่วนของสาเหตุที่ทำให้ไม่จัดทำบัญชีครัวเรือนในปัจจุบัน พบว่า ประชาชนในอำเภอ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า เสียเวลาในการจัดทำ

สุภัทธร ทวีจันทร์. (มปป.) ได้ศึกษาการบูรณาการบัญชีครัวเรือนเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาชุมชนบ้านกลาง ตำบลชะมูน อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นไปตามความสมัครใจ เนื่องจากไม่ได้มีหน่วยงานใดบังคับให้ทำ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้เข้ามาให้ความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนแต่ไม่ได้มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องและไม่ได้มีมาตรการใดๆ มาบังคับให้จัดทำ โดยพบว่า มีเพียงแค่ 3 ครัวเรือนเท่านั้นที่ปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลว่าต้องการทราบว่าเป็นแต่ละวันครอบครัวมีการจ่ายอะไรไปบ้าง และมีเงินเหลือเท่าไรในแต่ละวันเพื่อวางแผนการใช้จ่ายในอนาคต (2) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ไม่มีเวลาในการที่จะบันทึกรายการที่เป็นปัจจุบันในแต่ละวัน และไม่สามารถยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับการจัดทำการรับ-จ่ายได้ อีกทั้ง ขาดแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชี ขาดตัวแทนในการถ่ายทอดและให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง (3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการเสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีสู่การบริหารจัดการที่ดี คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล สถาบันการศึกษา ควรเข้าไปจัดทำแผนการอบรมและสร้างอาสาสมัครในชุมชนเพื่อให้คำแนะนำ ติดตาม และคอยดูแลควบคุม และการส่งเสริมให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการทำบัญชี และหน่วยงานรัฐบาลที่มีอำนาจในการดูแลและควบคุม เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการปล่อยสินเชื่อหรือการพิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อ ควรที่จะมีมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ประชาชนทำบัญชีครัวเรือน เช่น อาจจะมีการพิจารณาให้สินเชื่อโดยแต่ละครอบครัวจะต้องมีผลจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องเป็นลายลักษณ์อักษรมาแสดงก่อนที่จะมีการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ เป็นต้น

ชนิตา โชติเสถียรกุล (2555) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพปัญหา การจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ปกครองนักศึกษา สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่ พบว่า การรับรู้การจัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่รับรู้จากสื่อทางโทรทัศน์ รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่จาก ธกส. และผู้ใหญ่บ้าน ประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานทางด้านบัญชีมาก่อน แต่ไม่มีประสบการณ์ในการบันทึกบัญชีครัวเรือน ผู้ที่เคยได้รับการอบรมบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีความถี่ในการอบรมสูงสุดอยู่ที่ 1-2 ครั้ง และเข้าใจความหมาย

วิธีบันทึก และสรุปยอดรวมของรายรับรายจ่ายได้ รูปแบบการบันทึกบัญชี สร้างแบบบันทึกด้วยตนเอง และรองลงมาคือใช้สมุดของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีความถี่ในการบันทึกส่วนใหญ่เป็นแบบรายวัน สำหรับวิธีการบันทึกจะเป็นการบันทึกแบบสรุปยอดมากกว่าการบันทึกแบบละเอียด ด้านการตรวจสอบการทำบัญชีครัวเรือน พบว่าผู้ตรวจสอบบัญชีคือหัวหน้ากลุ่มหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แต่ไม่มีความแน่นอนในจำนวนครั้งต่อเดือน และไม่ได้รับการตรวจสอบเป็นส่วนใหญ่ ระยะเวลาโดยประมาณที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้จัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่าส่วนใหญ่เพียงจะจัดทำบัญชีครัวเรือนได้เพียง 3 เดือน สาเหตุของการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า ส่วนใหญ่สมัครใจทำเอง รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ ธกส. แนะนำ ซึ่งให้ความเห็นว่า การจัดทำครัวเรือนมีประโยชน์สูงที่สุดในด้านทำให้สามารถแบ่งเงินรายได้ออกเป็นเงินออมและเงินใช้จ่ายประจำ ลดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นได้ ลดการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็น และมีเงินออมเพิ่มขึ้น สำหรับปัญหาของการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่พบส่วนใหญ่ 3 อันดับแรก คือ ไม่มีเวลาในการบันทึกบัญชี สายตาไม่ดี ไม่ได้บันทึกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จากการวิจัยยังพบอีกว่า แม้ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนจะเห็นประโยชน์ในการบันทึกบัญชี ในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำบัญชีครัวเรือนแล้วซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือในการเข้าไปตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี